

Posudek oponenta diplomové práce

Tomáš Klusoň: Československo-arabské vztahy v meziválečném období. Politické a hospodářské vztahy meziválečného Československa k arabským zemím Blízkého východu, Praha 2010, 201 stran rkp. + přílohy

Tomáš Klusoň předložil diplomovou práci na téma, které dosud stálo poněkud staranou zájmu české historiografie. Při jeho zpracovávání vycházel především z pramenů institucionální povahy uložených v několika českých archívech, na prvním místě pak v archivu pražského ministerstva zahraničních věcí. Řádně prováděl kritiku pramenů, práce se tak neutápí v detailech. Schopnost zobecňovat je ostatně velkou autorovou předností.

Autor své dílo rozdělil podle teritoriálního a chronologického hlediska do 5 kapitol. V první charakterizuje roli řady československých úřadů a vědeckých institucí při formování československé politiky vůči Blízkému východu. V dalších kapitolách se věnuje jednotlivým regionům. Ve vztahu k Egyptu se zabývá například postojem Prahy k systému kapitulací, kde bylo nalezeno komplexní řešení až v roce 1929 (resp. 1937). Dokládá, že Československo v regionu nesledovalo žádné specifické cíle a v politických otázkách se přizpůsobovalo názoru zde dominantních západních velmocí. Jeho diplomacie proto snažila především o podporu zájmů československých vývozců.

Autor analyzuje státní podporu exportu a zvláště vyzdvihuje institut smíšených obchodních komor. Největších úspěchů dosáhla příslušná komora v Palestině, kde navazovala na tradičně silné zastoupení českých vývozců z období před první světovou válkou, kdy Rakousko-Uhersko bylo ve světovém měřítku druhým nejvýznamnějším exportérem do Palestiny. Tato oblast dokonce začala konkurovat objemem vývozu Egyptu.

V československém importu hrál Blízký východ ien zanedbatelnou roli. Klusoň konstatuje, že nejvýznamnějším státem byl z tohoto pohledu Egypt, kde Československo nakupovalo značnou část bavlny potřebné pro domácí textilní průmysl.

Vedle výzkumu obchodních vztahů považuji za přínosnou například jeho analýzu důsledků 15. března 1939. Českoslovenští diplomaté a konzulové zaujali k likvidaci druhé republiky dosti diferencovaný přístup. Zatímco v Palestině odmítli předat mise Němcům, jinde zaujali váhavější postoj. Jen díky tomu, že region ovládaly západní velmoci, nedošlo s výjimkou Iráku k větší ztrátám pro další vývoj důležitých zahraničních zastoupení.

S ohledem na výše uvedené jsem toho názoru, že Tomáš Klusoň předložil kvalitní diplomovou práci. Doporučuji ji proto k obhajobě.

Navrhované hodnocení:

Praha, 7. září 2010

doc. PhDr. Václav Horčíčka, Ph.D.